

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jiřího Gottwalda a soudců JUDr. Zory Šmolkové a JUDr. Daniela Spratka, Ph.D., ve věci

žalobce: **Hewlett-Packard International Sarl**
sídlem 150 Route du Nant d'Avril, 1217 Meyrin 2, Geneva, Švýcarská
konfederace
zastoupen PricewaterhouseCoopers Česká republika, s. r. o.
sídlem Hvězdova 1734/2c, 140 00 Praha

proti

žalovanému: **Finanční úřad pro Moravskoslezský kraj**
sídlem Na Jízdárně 3162/3, 709 00 Ostrava

o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 12. 2024, č. j. 4086740/24/3201-52521-805018, ve věci úroku z pozdního předepsání úroku ze zadržovaných nadměrných odpočtů,

takto:

- I. Rozhodnutí Finančního úřadu pro Moravskoslezský kraj ze dne 5. 12. 2024, č. j. 4086740/24/3201-52521-805018 se **zrušuje** a věc se **vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je **povinen** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 25 034 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobce

Shodu s prvopisem potvrzuje

PricewaterhouseCoopers Česká republika, s. r. o. sídlem Hvězdova 1734/2c, 140 00
Praha.

Odůvodnění:

Žalobní námitky:

1. Předmětem sporu mezi účastníky je otázka, zda rozsudek soudu ve věci rozhodnutí o námitce v daňovém řízení zakládá překážku věci rozhodnuté pro rozhodnutí správce daně o nové námitce týkající se téže věci.
2. Žalobce podal dne 8. 11. 2024 námitku proti nepředepsání úroku z neoprávněného jednání správce daně, který měl žalobci vzniknout jako tzv. úrok z úroku z titulu pozdního předepsání úroku ze zadržovaných nadměrných odpočtů na dani z přidané hodnoty za zdaňovací období listopad a prosinec 2013.
3. Žalovaný námitku zamítl. Uvedl, že námitku proti nepředepsání úroku z neoprávněného jednání správce daně spočívající v pozdním předepsání úroků ze zadržovaných nadměrných odpočtů za tatáž zdaňovací období již zamítl dne 14. 2. 2022. Žalobu proti tomuto rozhodnutí o námitce zamítl Krajský soud v Ostravě rozsudkem ze dne 27. 4. 2023 č. j. 25 Af 5/2022- 27. Pravomocný rozsudek soudu o tom, že v daném případě nárok na úrok z úroku nevzniká, zakládá překážku věci rozsouzené.
4. Žalobce v žalobě namítl s odkazem na § 101 odst. 4 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu, a judikaturu k tomuto ustanovení se vážící, že překážka res judicate resp. ne bis in idem nevzniká negativním rozhodnutím o žádosti, což platí rovněž i pro námitku. Námitka je nadto pouhým podnětem správcu daně k předpisu úroku, kdy úrok z úroků vzniká ze zákona a správce daně je povinen jej předepsat z moci úřední, čemuž svědčí i metodický pokyn GFŘ č. j. 56646/24/7700/50123-011550 ze dne 25. 10. 2024. Jím uplatněnou námitku proto nelze hodnotit jako věc rozhodnutou.
5. Dále žalobce shrnul judikaturní vývoj náhledu na zákaz anatocismu, kdy původní náhled připouštějící vznik úroku z úroků jen z analogické aplikace § 1806 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku (rozsudek ERAMENT, Nejvyšší správní soud dne 16. 9. 2021, č. j. 9 Afs 52/2021-42) byl překonán nálezem Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 3082/23 z 28. 5. 2024 a samotnou praxí daňových orgánů, která nyní podle § 8 odst. 2 daňového řádu svědčí argumentaci žalobce.
6. Dále namítl, že pokud by překážka res judicatae/ne bis in idem existovala, bylo by na místě řízení zastavit podle § 106 odst. 1 písm. d) daňového řádu, nikoliv námitku zamítnout. Dále namítl, že rozsudek krajského soudu nemůže založit překážku věci rozhodnuté, jak ji chápe žalovaný, protože správní soudy nenahrazují činnost správních orgánů. Zamítnutím žaloby nadto nedochází ke změně práv či povinností, která byla založena napadeným správním rozhodnutím, ve své podstatě nedopadá do právní sféry účastníků správního řízení a i proto nemůže založit překážku věci rozhodnuté.
7. Žalovaný s tímto nesouhlasil. Zdůraznil, že podle § 54 odst. 6 zákona č. 150/2002 Sb., s. ř. s., je výrok pravomocného rozsudku závazný pro účastníky řízení, osoby zúčastněné na řízení a pro orgány veřejné moci. Správce daně proto není oprávněn postupovat v rozporu

s takovým rozhodnutím soudu. Vyhověním námitce by správce daně tento princip porušil. Odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 4 Afs 228/2022-32 z 11. 5. 2023, podle kterého nelze na základě druhé žádosti rozhodnout o úroku z daňového odpočtu, pokud tato věc byla rozhodnuta krajským soudem. Souhlasil s názorem žalobce, že o předepsání úroku z úroků je povinen správce daně rozhodnout ex offio, jak mu mj. ukládá žalobcem dovolávaný metodický pokyn. To však platí pouze v případě neexistence závazného soudního rozhodnutí.

8. V replice žalobce mj. považoval žalovaným dovolávaný rozsudek za nepřijatelný, protože je vystavěn na pozitivním rozhodnutí o úrocích, nikoliv negativním rozhodnutí.

Posouzení krajským soudem:

9. Krajský soud poté, co zjistil, že žaloba byla podána včas ve lhůtě dvou měsíců po doručení písemného vyhotovení rozhodnutí žalovaného žalobci, tedy v souladu s ustanovením § 72 odst. 1 s. ř. s., přezkoumal napadené rozhodnutí v souladu s ustanovením § 75 odst. 2 s. ř. s. v mezích žalobních bodů a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná; ve věci rozhodl bez jednání v souladu s ustanovením § 51 odst. 1 s. ř. s., neboť s tímto postupem oba účastníci souhlasili.
10. Ze správního spisu vyplývá, že dne 10. 7. 2017 přiznal žalovaný žalobci za období 8. 4. 2014 až 9. 5. 2014 úrok z vratitelného přeplatku na DPH za zdaňovací období listopad 2013 a druhým rozhodnutím z téhož dne za období od 8. 4. 2014 do 23. 5. 2014 úrok z vratitelného přeplatku na DPH za zdaňovací období prosinec 2013. Proti tomuto postupu podal žalobce námitku dne 26. 10. 2021, kterou žalovaný zamítl dne 14. 21. 2022. Žalobu proti rozhodnutí o námitce krajský soud v Ostravě zamítl rozsudkem č. j. 25 Af 5/2022- 27 ze dne 27. dubna 2023.
11. Žalobce podal dne 8. 11. 2024 další námitku proti nepředsání úroku z neoprávněného jednání správce daně, spočívající v opožděném připsání úroku ze zadržovaných nadměrných odpočtů na DPH na zdaňovací období listopad 2013 a prosinec 2013. O této námitce rozhodl žalovaný nyní napadeným rozhodnutím. Závěr o zamítnutí námitky je vystavěn na hlavním argumentu, že pravomocný rozsudek soudu zakládá překážku věci rozsouzené.
12. Krajský soud přisvědčuje žalobci, že zákaz ne bis in idem, vyplývající z § 101 odst. 4 daňového řádu, zakládá pouze pozitivní rozhodnutí, nikoliv negativní; žalobcem citovaná judikatura správních soudů a Ústavního soudu toto stvrzuje. Žalobci proto zamítnutí předchozí námitky nebránilo podat námitku novou. Nicméně žalovaný v napadeném rozhodnutí neargumentoval zákazem dvojího rozhodnutí ani překážky věci rozhodnuté vyplývající z jeho vlastního předchozího rozhodnutí o první námitce žalobce a neaplikoval § 101 odst. 4 daňového řádu. Žalobní námitka se v tomto míjí s odůvodněním napadeného rozhodnutí.
13. Žalobci lze přisvědčit rovněž v tom, že překážka věci rozhodnuté ve smyslu res administratae vede k zastavení řízení nikoliv k zamítnutí námitky podle § 106 odst. 1 písm. d) daňového řádu. Nicméně tento důsledek má pouze rozhodnutí podle § 101 odst. 4 daňového řádu, čímž žalovaný neargumentoval. Ten svou argumentaci vystavěl pouze na přítomnosti překážky věci rozsouzené.

14. Žalovaný námitku zamítl z důvodu věci rozsouzené podepsaným soudem v citovaném rozsudku 25 Af 5/2022, kterým je žalovaný vázán. Konkrétně uvedl (krajský soud považuje za účelné argumentaci žalovaného citovat celou):

„Proti rozhodnutí o námitce podal daňový subjekt dne 16. 3. 2022 žalobu ke Krajskému soudu v Ostravě, který ji svým rozsudkem č. j. 25 Afs 5/2022 - 27 ze dne 27. 4. 2023 zamítl, tj. nepřiznal daňovému subjektu úrok z neoprávněného jednání správce daně (úrok z úroků z titulu pozdního předepsání úroku ze žalovaných nadměrných odpočtů).

Pravomocný rozsudek soudu zakládá překážku věci rozsouzené, která působí jednak ve vztahu k totožným účastníkům řízení, jednak ve vztahu k totožnému předmětu řízení. Smyslem závaznosti pravomocného rozhodnutí krajského soudu o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu je tak zajistit, aby právně i právními závěry soudu, k nimž příslušné soudy dospěly v rámci přezkumu rozhodovací činnosti správních orgánů, byly straně rozhodování těchto správních orgánů plně respektovány.

S ohledem na výše uvedené dal za opětovné námitce podané v totožné věci dne 8. 11. 2024 (...) vyhovět, a to s odkazem na závaznost rozhodnutí Krajského soudu v Ostravě č. j. 25 Afs 5/2022-27 vůči správci daně, když soud pravomocně uzavřel, že v daném případě nárok na úrok z úroku nevzniká, a proto správce daně námitku daňového subjektu ze dne 8. 11. 2024 zamítá“.

15. Překážku věci rozsouzené upravuje § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. tak, že ji zakládá předchozí rozhodnutí soudu v téže věci. Překážka vede k odmítnutí žaloby. Nepřítomnost překážky věci rozsouzené je jednou z podmínek soudního řízení a platí pro soudní řízení, nikoliv pro správní řízení.
16. Do správního řízení se rozsudek soudu propisuje ve formě závaznosti výroku mj. pro správní orgány, podle § 54 odst. 8 (nyní) s. ř. s., podle kterého výrok pravomocného rozsudku je závazný pro účastníky, osoby zúčastněné na řízení a po orgány veřejné moci. Výrok prvního rozsudku zní „žaloba se zamítá“. Tento je nutno spojit s předmětem soudního přezkumu, kterým bylo rozhodnutí Finančního úřadu pro Moravskoslezský kraj ze dne 14. 2. 2022, č. j. 4441449/22/3201-52521-805018. Závazně tedy bylo rozhodnuto tak, že se zamítá žaloba proti rozhodnutí Finančního úřadu pro Moravskoslezský kraj ze dne 14. 2. 2022, č. j. 4441449/22/3201-52521-805018. Tímto výrokem byl Finanční úřadu pro Moravskoslezský kraj vázán, stejně jak účastníci řízení. Závaznost výroku o zamítnutí žaloby znamená, že napadené rozhodnutí zůstává pravomocné a účinné a že nemůže být tímž žalobcem nebo osobou zúčastněnou na řízení napadeno znovu. Závaznost se však nevztahuje na argumenty, na kterých je rozsudek vystavěn. Pouze v případě zrušení napadeného rozhodnutí by byl pro správní orgán závazný vyslovený právní názor podle § 78 odst. 5 s. ř. s. Tato situace však nenastala.
17. Žalovaný se tak mylí, pokud má za to, že novou námitku žalobce ze dne 8. 11. 2024 je povinen zamítnout z důvodu vázanosti či závaznosti rozsudku č. j. 25 Af 5/2022-27 pro žalovaného, protože tento rozsudek na posouzení této nové námitky nemá účinky ani věci rozsouzené, ani věci rozhodnuté, ani závazného právního názoru ani vázanosti výrokem. Pro nově uplatněnou námitku rozsudek č. j. 25 Af 2/2022-27, stejně jaké jiné rozsudky správních soudů, představuje pouze argumentační zdroj.
18. Na uvedeném nic nemění ani žalovaným dovolávané závěry Nejvyššího správního soudu, vyslovené v rozsudku ze dne 11. 5. 2023, č. j. 4 Afs 228/2022-32, protože byly přijaty za jiné

procesní i skutkové situace. V tehdy projednávané věci správce daně nejprve přiznal daňovému subjektu za tři zdaňovací období úrok ze zadržného daňového odpočtu v různé výši úrokové sazby (14%+ reposazba a 1% + reposazba). Odvolání proti rozhodnutí odvolací orgán zamítl. Rozhodnutí napadl daňový subjekt u krajského soudu, který žalobu zamítl a Nejvyšší správní soudu jeho rozsudek potvrdil. Následně daňový subjekt požádal o vrácení přeplatku spočívající v rozdílu mezi přiznanou sazbou 1% + reposazba a jím požadovanou sazbou 14% + reposazba, která daňovému subjektu podle jeho názoru náleží. Správce daně daňovému subjektu nevyhověl, námitku proti jeho postupu zamítl, krajský soud zamítl žalobu a o kasační stížnosti proti němu rozhodl Nejvyšší správní soud dovolávaným rozsudkem. V něm uvedl, že daňový subjekt žádá cestou vrácení přeplatku opětovně o přiznání úroku ze zadržného nadměrného odpočtu, o jehož výši již správce daně rozhodl a jeho rozhodnutí potvrdil jak krajský soud, tak Nejvyšší správní soud, a požadovaný přeplatek nevznikl. Jde tak o situaci odlišnou od nyní posuzované věci, protože tehdy výše úroku byla pravomocně stanovena rozhodnutím, a proto požadovaný přeplatek nevznikl. V nyní posuzované věci žádné pozitivní rozhodnutí nebylo přijato ani správcem daně ani odvolacím orgánem.

19. Žalovaný se tedy mylí, pokud má za to, že o námitce nelze vyhovět, protože *soud pravomocně uzavřel, že v daném případě nárok na úrok z úroku nevzniká*, protože takový výrok soud nevypravil.
20. Žalobce dále v žalobě uvedl důvody, proč podle jeho názoru měl žalovaný námitce vyhovět, tedy proč měly být úroky z úroku z titulu pozdního předepsání úroku ze zadržovaných nadměrných odpočtů na dani z přidané hodnoty za zdaňovací období listopad a prosinec 2013 předepsány. K tomu se krajský soud nevyjádřil, neboť je to v tuto chvíli předčasné, když žalovaný se těmito otázkami nezabýval, vycházející ze svého nesprávného závěru existence překážky věci rozsouzené.

Závěr a náhrada nákladů řízení

21. Krajský soud napadené rozhodnutí zrušil podle § 78 odst. 1 s. ř. s. pro nezákonnost, protože předchozí rozsudek č. j. 25 Af 5/2022-27 nezakládá ani překážku věci rozhodnuté ani závazné posouzení otázky předepsání úroku z úroku z titulu pozdního předepsání úroku ze zadržovaných nadměrných odpočtů na dani z přidané hodnoty za zdaňovací období listopad a prosinec 2013.
22. Vzhledem k tomu, že v řízení byl plně procesně úspěšný žalobce, vzniklo mu v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. právo na náhradu nákladů řízení, k jejichž náhradě soud žalovaného zavázal. Náklady řízení žalobce představují zaplacený soudní poplatek za podání žaloby ve výši 3 000 Kč. Dále odměna ze zastoupení advokátem podle vyhlášky č. 177/1996 Sb. ve výši 5 620 Kč, podle § 7 bod 5 ve spojení s § 10b odst. 5 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., a to za tři úkony právní služby, příprava převzetí zastoupení, sepsání žaloby a vyjádření ke stanovisku žalovaného podle § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky a třikrát režijní paušál ve výši 450 Kč za každý z těchto úkonů právní služby podle § 13 odst. 4 vyhlášky. Dále DPH z těchto částek s výjimkou zaplaceného soudního poplatku podle § 57 odst. 2 s. ř. s. Všechny tyto náklady řízení podle obsahu spisu žalobci prokazatelně vznikly a jedná se o náklady nezbytně nutné k uplatnění jeho práva. Soud proto žalovaného k jejich zaplacení zavázal, a to k rukám zástupce žalobce podle § 149 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb. občanského soudního

řádu ve spojení s ustanovení § 64 s. ř. s. Lhůtu k zaplacení soud stanovil v souladu s ustanovení § 160 odst. 1 občanského soudního řádu, neboť tato lhůta je přiměřená možnostem žalovaného.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **je možno** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů po doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá toto vykonatelné rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

Ostrava 6. května 2026

Mgr. Jiří Gottwald
předseda senátu